

NGN, technológiák skálázhatóság - összefoglaló

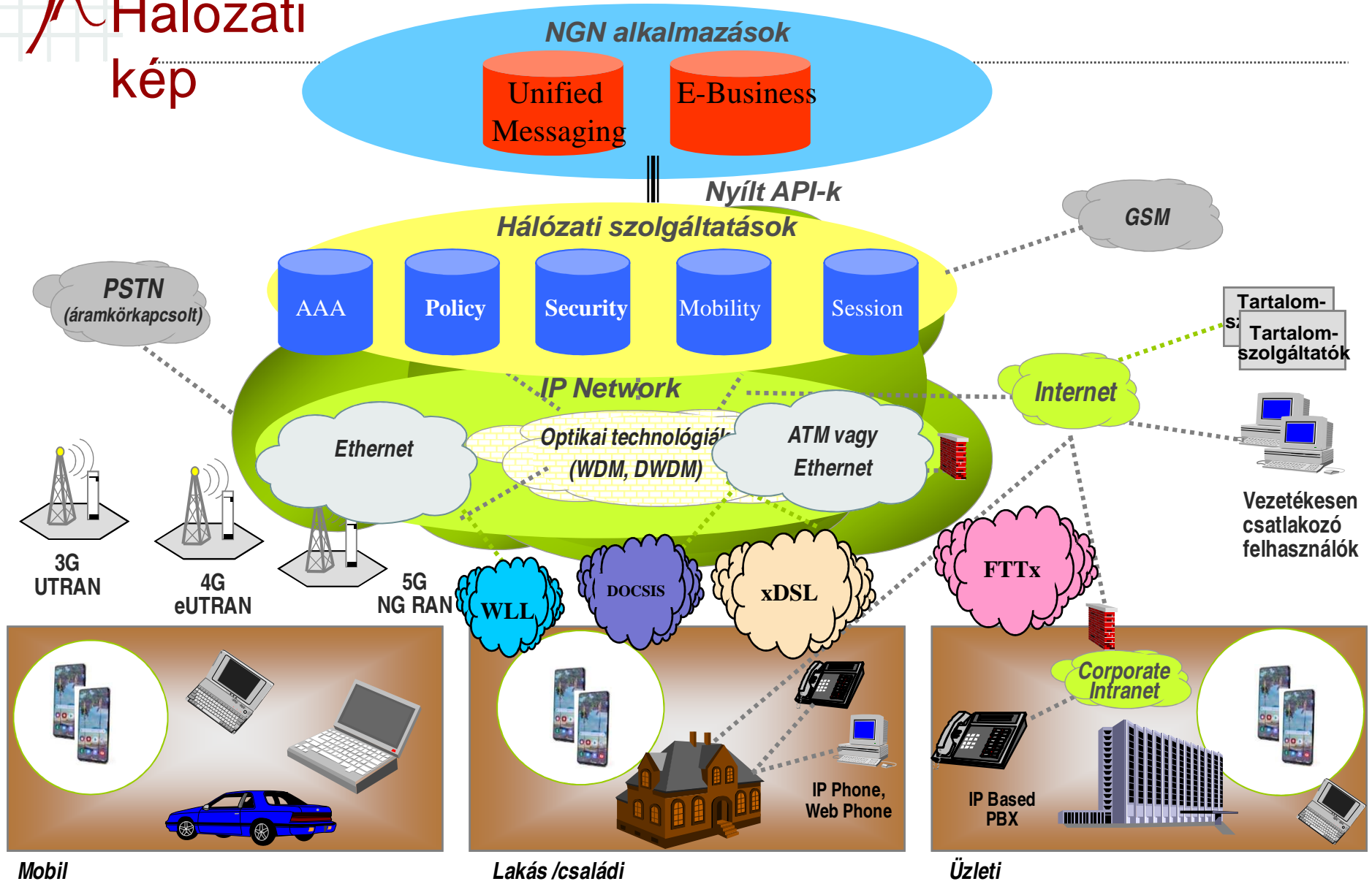
Bevezető áttekintés

Hálózati szegmensek

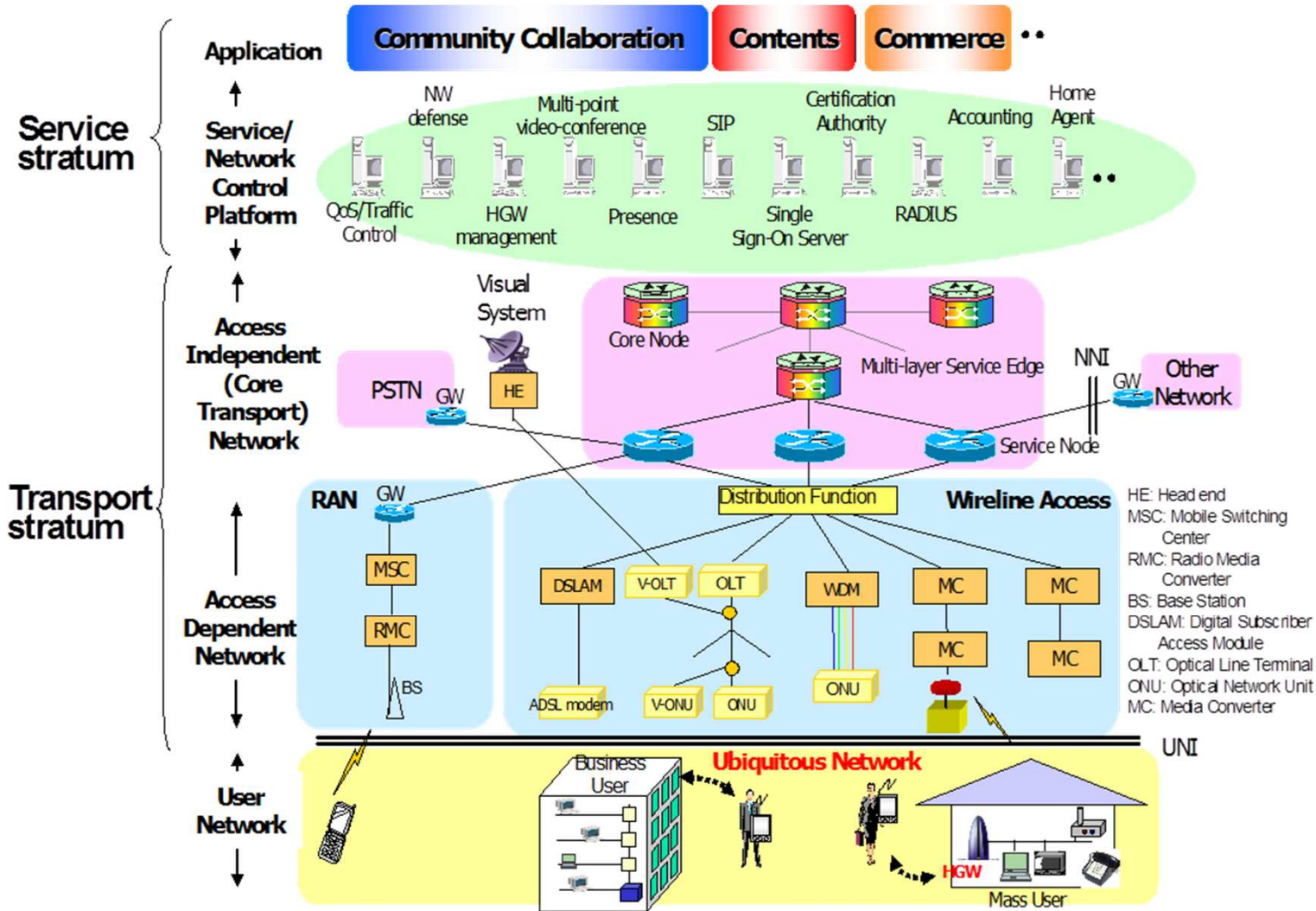
Nyilvános hálózati szolgáltatói (PNO) kép

- Otthoni / irodai hálózat
- Hozzáférési hálózat
 - eltérő viselkedésű, időben változó aktivitású fix és mobil felhasználók hatékony kiszolgálása
- Aggregációs hálózat
 - nagyszámú hálózatelérési pont (DSLAM, CMTS, OTN, BS) csatlakoztatása
- Maghálózat
 - nagy távolságú, nagy kapacitású összeköttetések, sokféle szolgáltatás

Hálózati kép

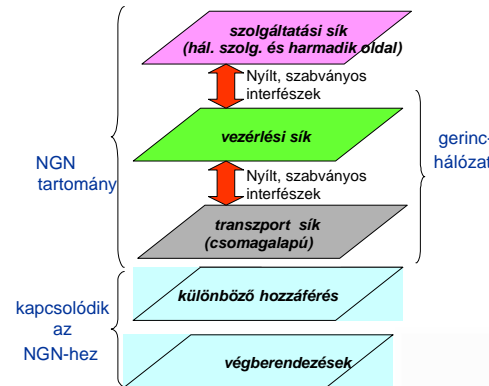

NGN hálózatok felépítése ITU-T példa

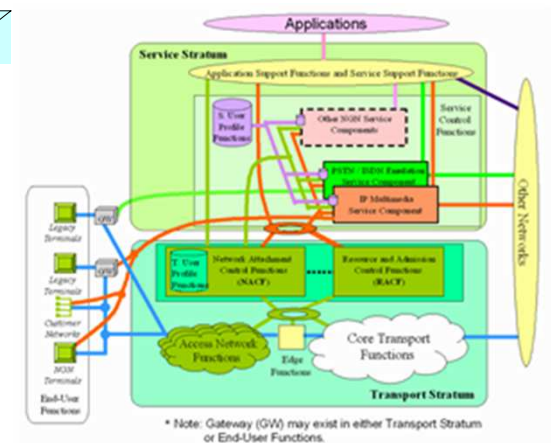

NGN architektúra

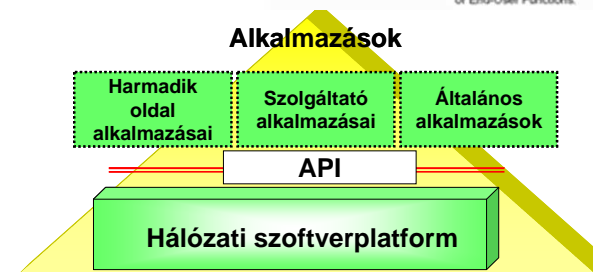
- Rétegelt szerkezet (konceptió)
 - rétegek, rétegfunkciók, rétegek együttműködése, egymásra épülése komplex funkciók (szolgáltatások) megvalósításához
 - nyilvános, szabványos interfészek
 - nyílt API-k a hálózati szoftverek számára
 - részletesebben, pontosabban ITU-T
 - példák rétegfunkciókra, szolgáltatás megvalósítására a rétegszerkezetben

- A hálózati szoftver architektúrája
 - rugalmas platform-funkciók
 - gyártófüggetlen szerkezet
 - hálózat elfedése middleware-rel
 - harmadik oldali alkalmazásfejlesztések támogatása

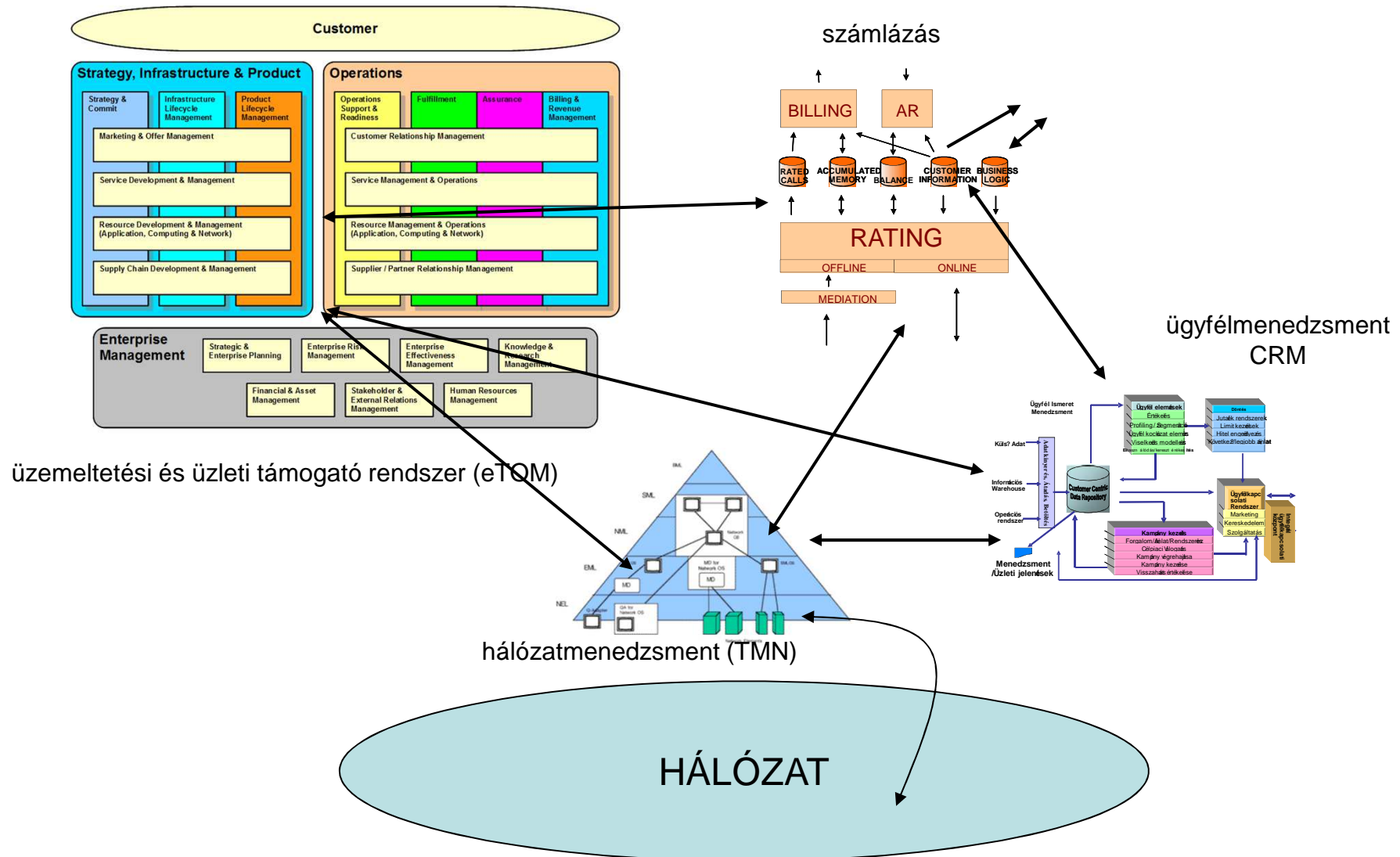
- Open Platforms vs. Walled Gardens
 - „Web is Dead Long Live the Internet”

Irodalmak (HTI17)

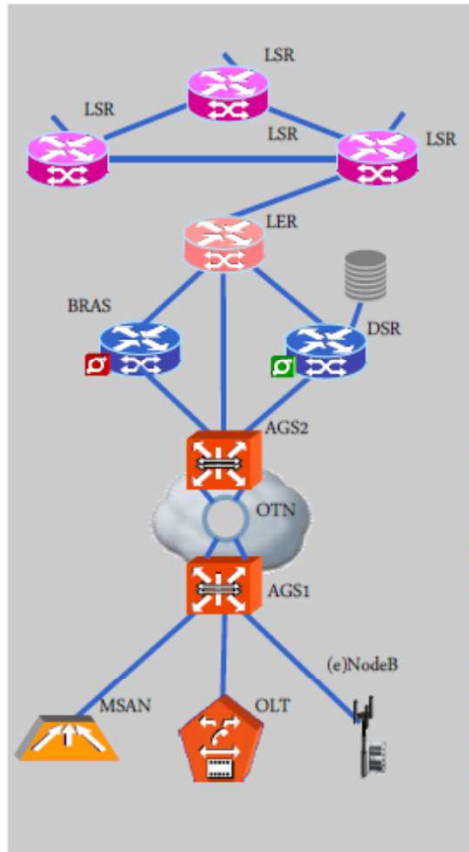
áttekintés: 2.I.b.iv. (tárolt változat zip-ben: 1522124.pdf) és 2.I.d
részletes: 2.I.a

OSS, BSS

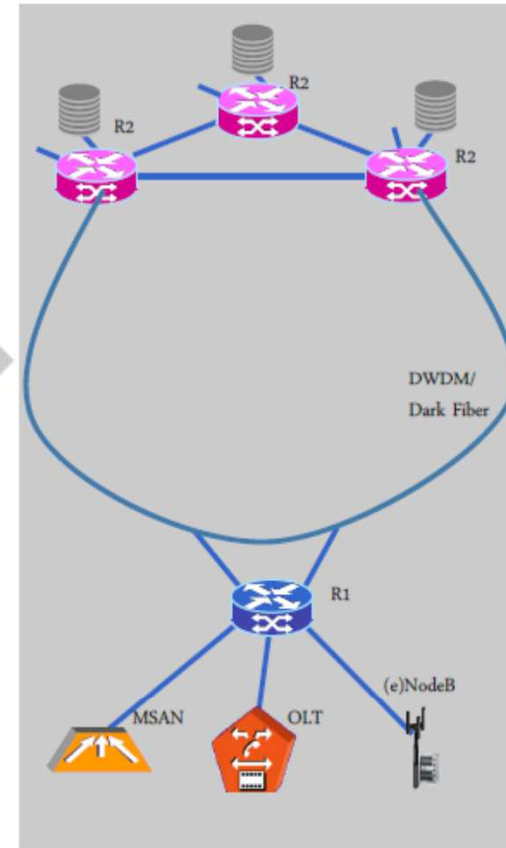
Simplicity

Typical IP Network

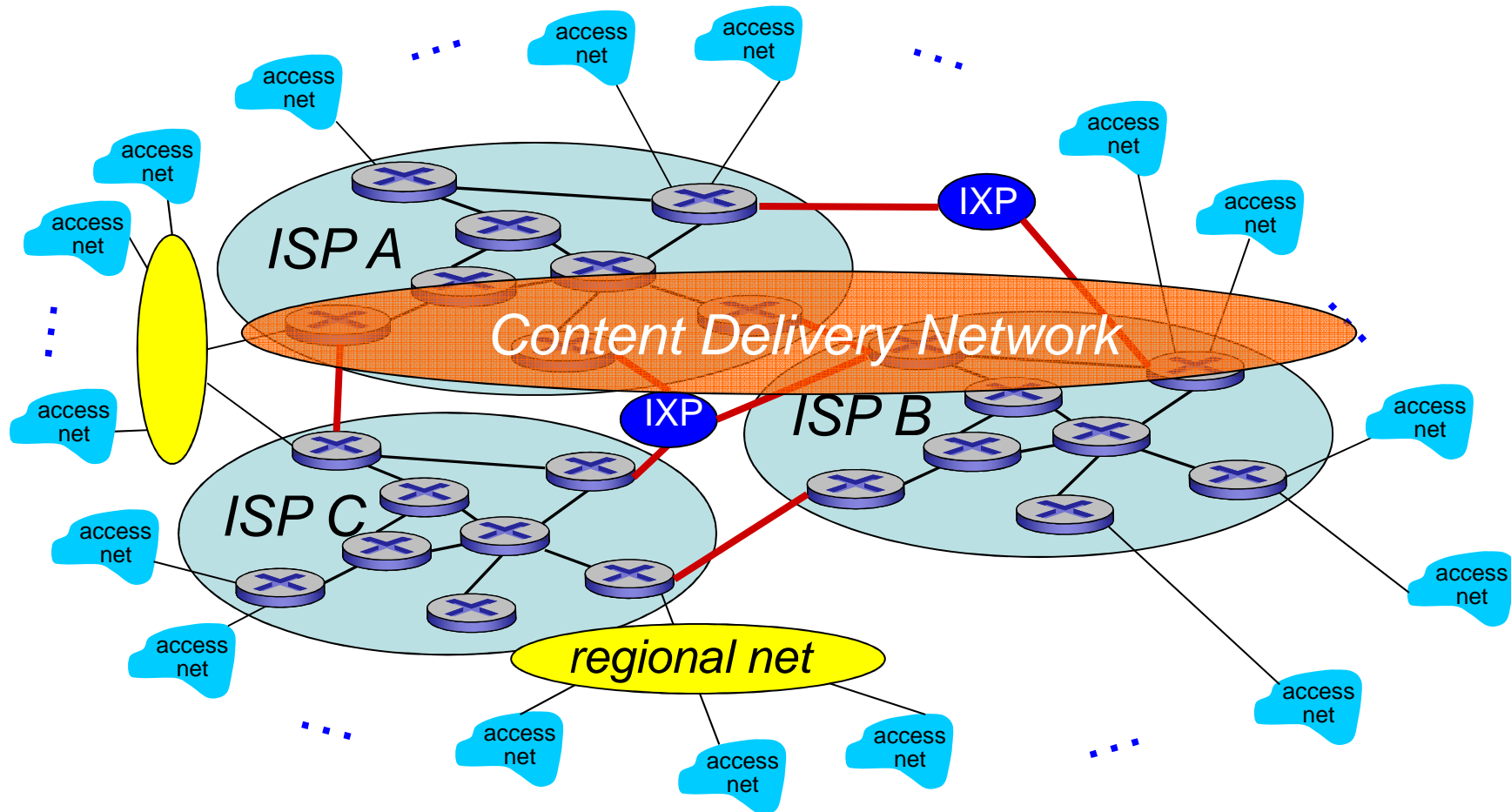

- AGS - Aggregation Switch
- BNG - Broadband Network Gateway
- BRAS - Broadband Remote Access Server
- DSR - D-Server Router
- DWDM- Dense Wavelength Division Multiplex
- LER - Label Edge Router
- LSR - Label Switch Router
- MSAN - Multi Service Access Node
- OLT - Optical Line Termination
- OTN - Optical Transport Network

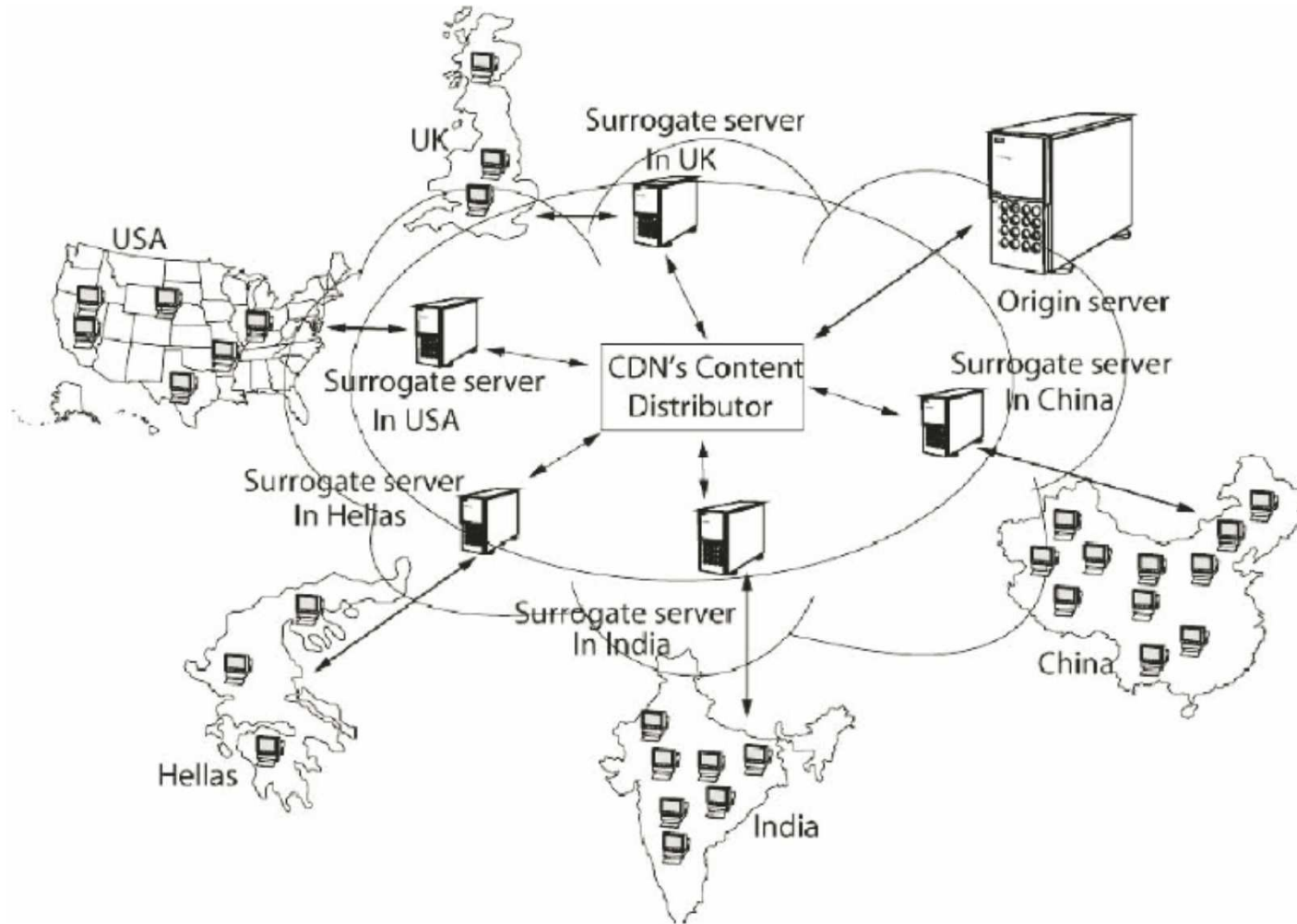
TeraStream network

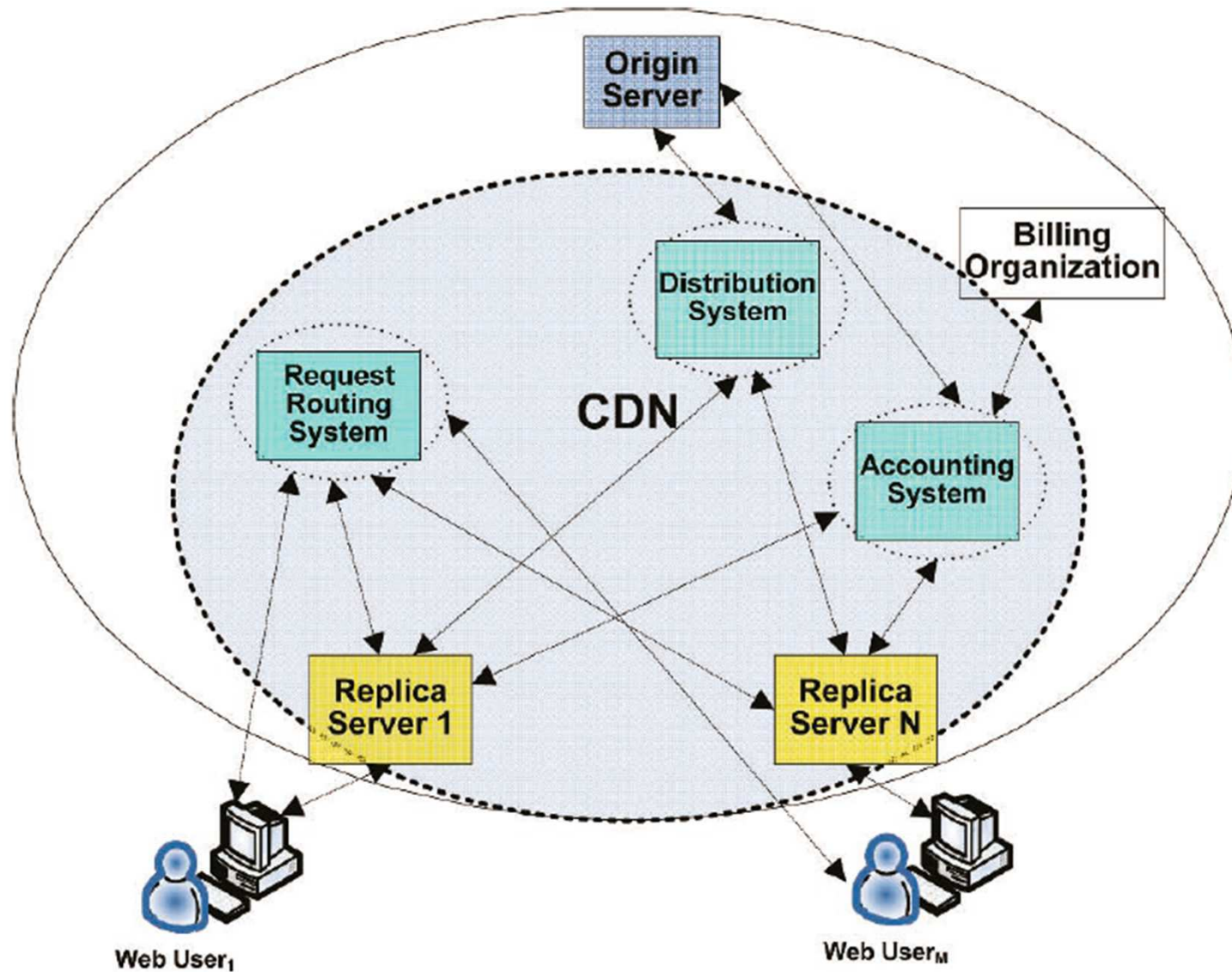
Az Internet szerkezete - CDN

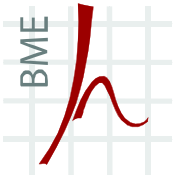

CDN modell

CDN funkciók

Néhány skálázási probléma áttekintése

Tendencia	Hálózati szegmensenkénti hatás, probléma,			Csomag alapú szolg. platform
	Hozzáférési szegmens	Aggregációs szegm.	Gerinchálózati szegm.	IP
hostok növekvő száma (publikus Internet, mobil Internet, okostelefonok, Internet of Things)	osztott erőforrásokért versenyzők számának növekedése mellett kell az egy felhasználónak jutó sávszélességet növelni (pl. TDM PON, mobil)	több hálózati oldali access berendezés (DSLAM, CMTS, OTN, BS) csatlakoztatása, nagyobb kapacitásigény, hibatűrés,	nagyobb kapacitásigény, hibatűrés (IP, WDM), megnövekedett tranzitforgalom (L3 vs L1 tranzit)	címtartomány, routing komplexitása, forgalomaggregálás (címaggregálás) fokozása (IP/MPLS), hibatűrés (IP/MPLS TE), új: Segment Routing
sávszélesség-intenzív alkalmazások terjedése (felhasználói videók, egyre nagyobb felbontás)	felhasználók növekvő sávszélesség igénye, sávszélesség*távolság növelése (ADSL, VDSL, DOCSIS, PON, hibrid optika – réz, hibrid TDM-WDM PON, mobil cellaméret, heterogén mobil hálózatok, Home Base Station)	nagyobb kapacitásigény, hibatűrés, erőforrás-hatékonyság (L2 multicast, IGMP snooping)	nagyobb kapacitásigény, hibatűrés (IP, WDM), megnövekedett tranzitforgalom (L3 vs L1 tranzit), peering helyett CDN	erőforrás-hatékonyság (multicast), garantált szolgáltatásminőség (QoS)
minden szolgáltatást mindenkor, mindenhol (nomaditás, mobilitás)	WiFi hot spotok, mobil technológiák (lefedettség, kapacitás – növekedő számú BS)	mobil fronthaul és backhaul, mobil edge computing	mobil backhaul,	mobil backhaul, mobil edge computing

Skálázási problémák és megoldások a hozzáférési szegmensben

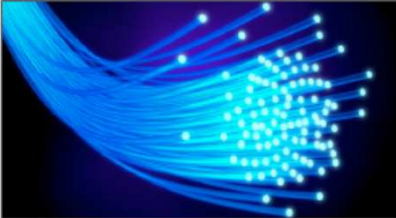

- Sodrott érpár alapú, és hibrid
 - DSLAM uplink kapacitásnövelés (a megnövekedett aggregált felhasználói forgalmakhoz)
 - DSL (ADSL, ADSL 2 és 2+, VDSL) – távolság*sávszélesség növelése
 - nagyobb sávszélesség: fizikai réteg módosítása (pl. nagyobb spektrum)
 - nagyobb távolság (áthallás csökkentésével) : jelszint és jelsebesség adaptivitása, vectoring
 - több érpár használata (ADSL 2+ és VDSL: TP bonding), két fizikai érpáron három (VDSL: phantom mode) kétirányú összeköttetés
 - Hibrid optikai+réz érpár a távolság*sávszélesség növelésére
 - Kihelyezett mini DSLAM (PON csatlakoztatás hálózat felé, rövidebb „rézhossz” felhasználó felé)

Irodalmak (HTI17)

áttekintés: 3.I.a.i, 3.I.c.iv., 3.I.e.ii

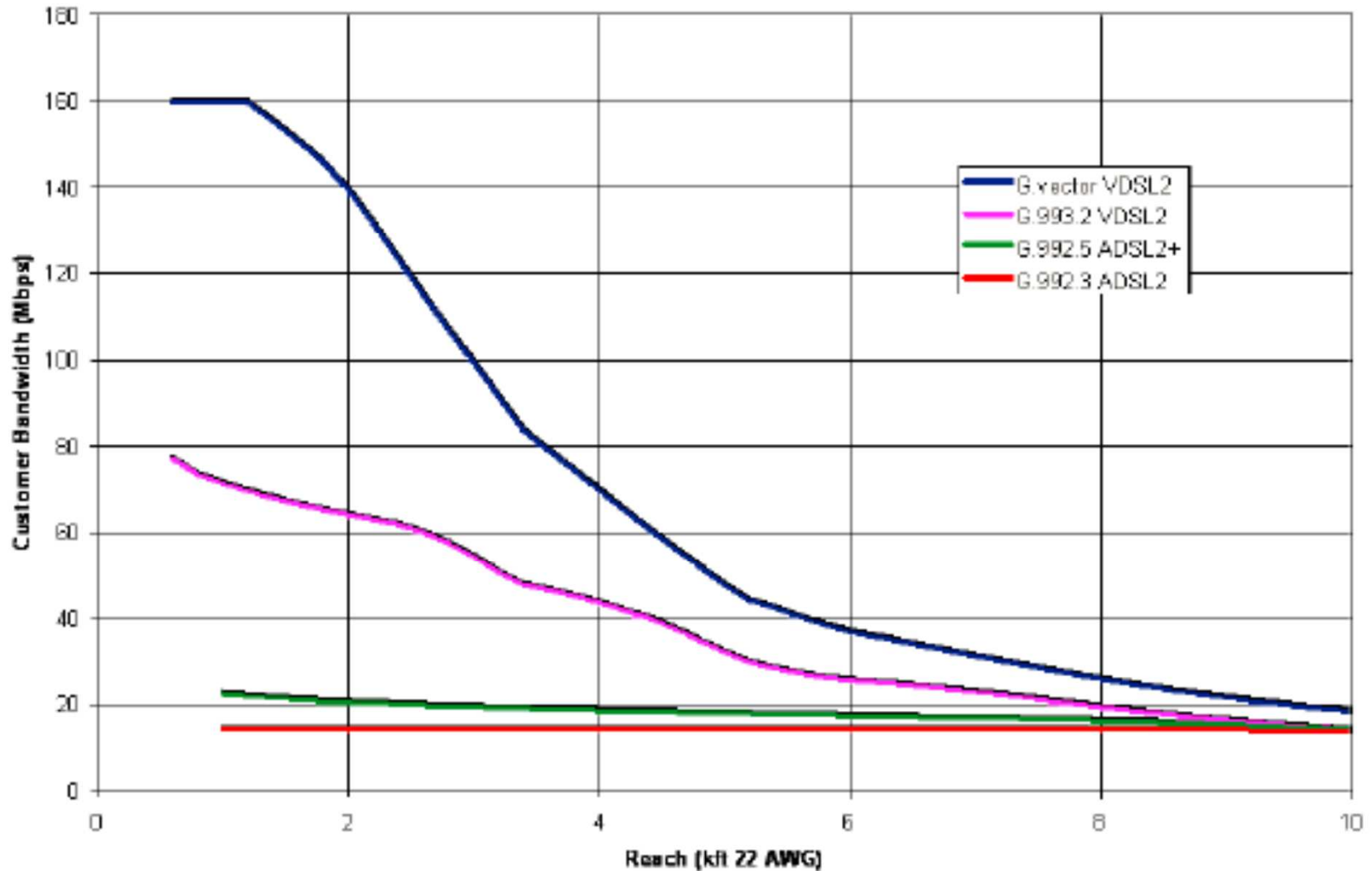
részletek: 3.I.f. i.-iv.

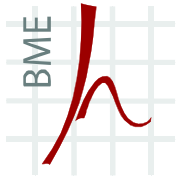
Különböző hozzáférési technológiák potenciális spektrális tartományai

Physical Medium	Bands	Total spectrum
Fiber High purity glass	O-band: 1260 - 1360nm E-band: 1360 - 1460nm S-band: 1460 - 1530nm C-band: 1530 - 1565nm L-band: 1565 - 1625nm	45,000GHz not all bands are used on the same fiber - today
HFC Coaxial cable	Upstream: 5 - 42MHz TV (analog): 54 - 552MHz TV (digital): 552 - 678MHz Data: 678 - 690MHz TV (digital): 690 - 750MHz Future upgrade: up to 1700MHz	1.7GHz
Wireless Radio Frequency	Licensed (mobile operator): 700, 800, 1700, 1900, 2100, 2300, 2500MHz Unlicensed (WiFi): 2400MHz, 5000MHz	0.5GHz licensed spectrum
xDSL Copper wire	Voice: 0 - 4kHz DSL: 26 - 138kHz ADSL: 26kHz - 1.1MHz ADSL2: 26kHz - 2.2MHz VDSL: 26kHz - 8.8MHz VDSL2: 26kHz - 30MHz	0.03GHz

xDSL teljesítőképességek

xDSL Performance Comparison

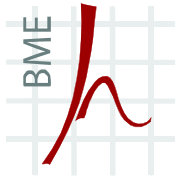
Skálázási problémák és megoldások a hozzáférési szegmensben

- Koax alapú és hibrid
 - DOCSIS 2.0-tól
 - QoS service flow alapon
 - hibrid optika (PON, CWDM) – koax (HFC)
 - DOCSIS 3.0
 - nagyobb downstream kapacitás - csatornanyalábolás: adatkapcsolat több tévécsatorna helyén (channel bonding)
 - multicast támogatás
 - IPv6

Irodalmak (HTI17)

áttekintő: 3.II.a.ii, 3.II.b.ii,

részletes: 3.II.a.iii, 3.II.a.iv 3. fejezetig, 3.II.c.i,

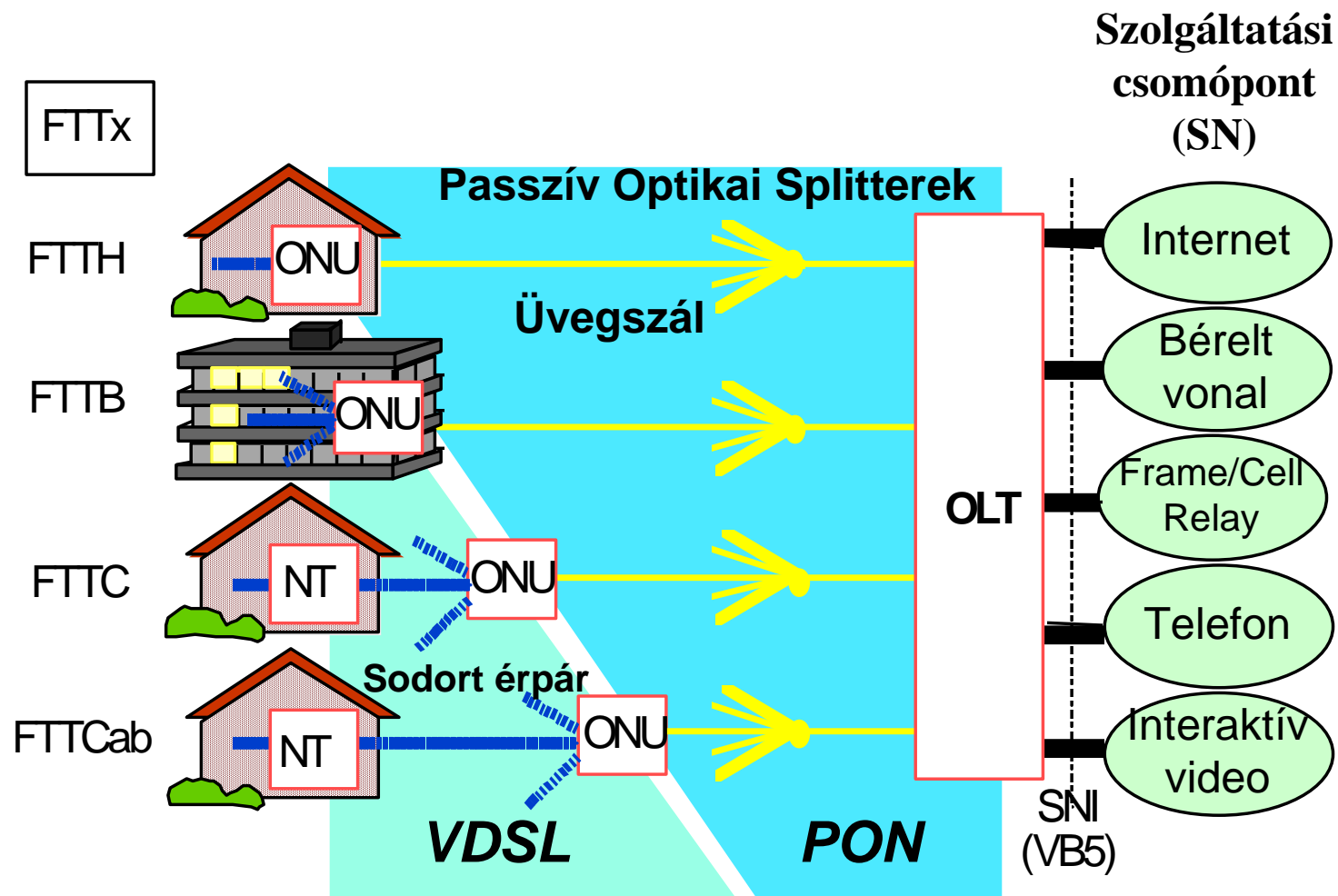
Skálázási problémák és megoldások a hozzáférési szegmensben

- PON
 - TDM PON 1G -> 10G
 - WDM PON
 - hibrid TDM-WDM PON (TWDM PON-ként is említik)
 - felhasználó TDM alapon
 - több TDM PON összefogása WDM alapon

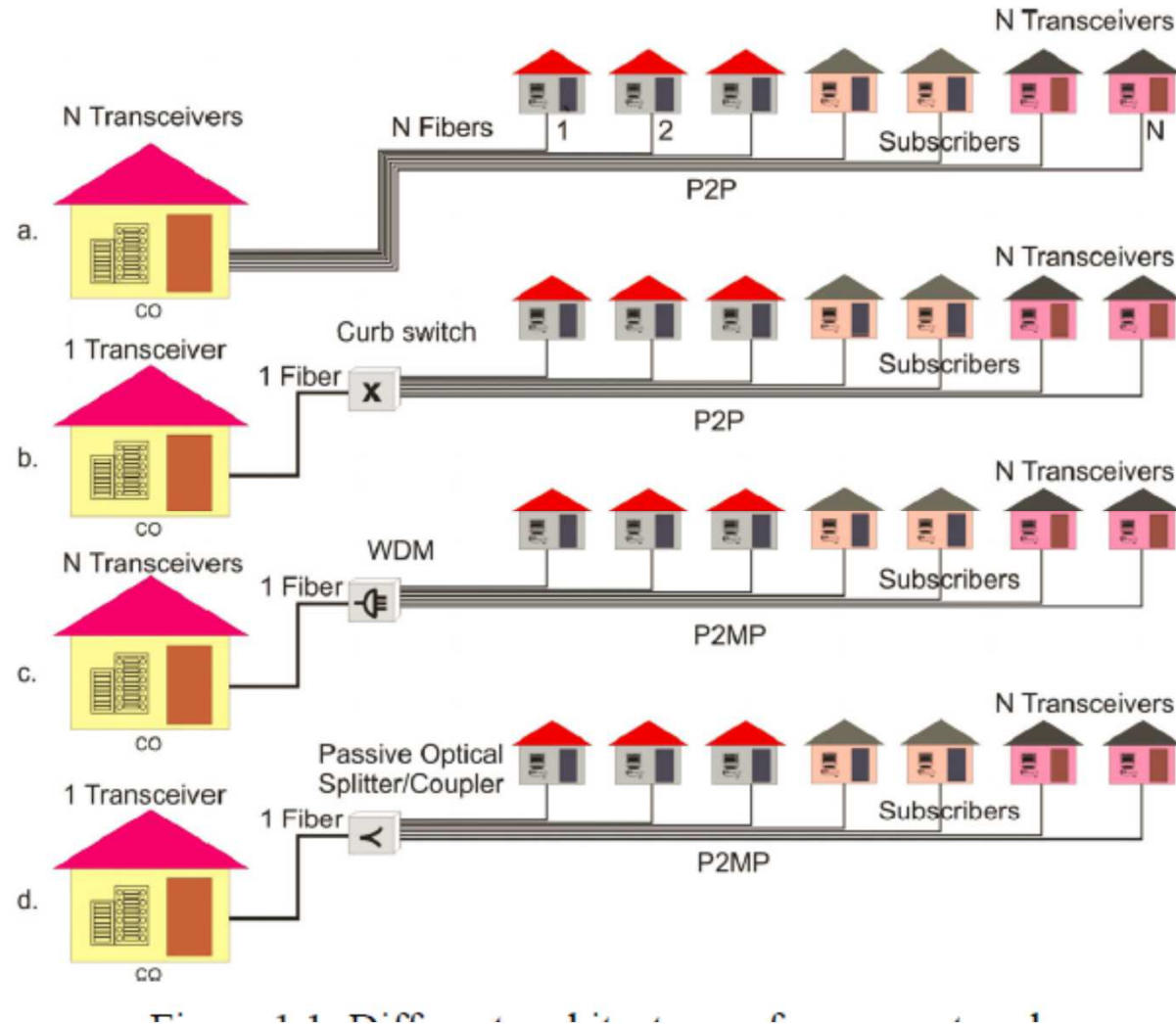
Irodalmak (HTI17)

áttekintő: 3.III.a.ii, 3.III.b.i , 3, III. c. ii, 3, III. d. i, 3, III. f. i,
részletes: 3.III.a.iv, 3.III.a.vi,

Fényvezető végpontja szerinti megoldási változatok

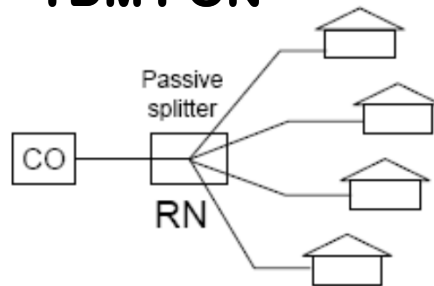

PON architektúrális változatok

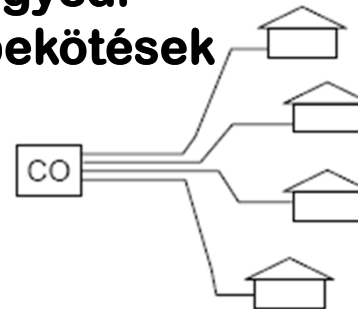
PON architektúrák változatok

TDM PON

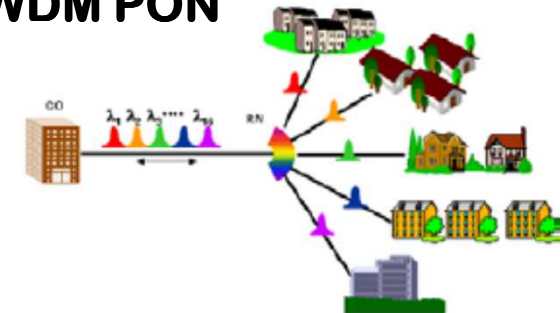
- minimális optikai szál szükséglet
- minimális helyigény és végződtetési funkció a hálózati oldalon
- az US és DS sávszélességen osztoznak a különböző távolságra lévő felhasználók (terjedési idő, jelszint, sávszélesség skálázás, ütemezés komplexitása)
- Felhasználói oldalon nagyobb sebességű eszközök, mint kommunikációs igény (TDM)
- fejlesztési korlátok (közös és osztott funkciók)

egyedi bekötések

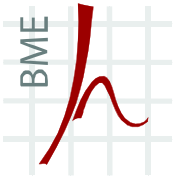

- Időtálló, transzparens (protokoll, sebesség) architektúra
- dedikált infrastruktúra: privacy, sávszélesség-skálázás
- felhasználó-specifikus skálázhatóság
- felhasználónkénti szálak, felhasználónkénti adók és vevők a hálózati oldalon (hely, tápellátás)

WDM PON

- minimális optikai szál szükséglet és helyigény a hálózati oldalon
- időtálló transzparens hullámhossz minden egyes felhasználóhoz

Skálázási problémák és megoldások a aggregációs szegmensben

- Ethernet LAN-ból nyilvános szolgáltatói hálózatba
 - CSMA/CD helyett kapcsolt
 - HW redundancia a szolgáltató szintű rendelkezésreálláshoz
 - 802.11 p/q a forgalom prioritizálásához és szétválasztásához (VLAN-ok)
- Nyilvános szolgáltatói Ethernet korlátok feloldása
 - autolearninghez STP, de a növekvő hálózatméret miatt viszonylag lassú STP adaptáció (először STP módosítások)
 - növekvő számú eszköz a nyilvános hálózati szegmensben (sok MAC cím, nagyméretű L2 forwarding táblák)
 - STP elhagyása (autolearning helyett konfigurálás menedzsmenetből) , MACinMAC, CET PBB és PBT
 - növekvő méret, komplexitás, sebezhetőség: MPLS/TE szerű védelmek
- e2e IP/MPLS
 - egyszerűbb architektúra (üzemeltetés, fenntartás)

Irodalmak (HTI17)

- áttekintő: 3.V. a.ii, 3.V.b.i, 3. V. b. iii
- részletes: 3.V.a.i, 3.V.

SWITCH: MAC CÍMEK TANULÁSA

- A switch egy táblázatban tartja nyilván a MAC cím – port párokat
- Tanulás a switchhez érkező keretek forráscímei alapján
- Ha nincs a táblában a keresett cím, akkor minden irányba kiküldi, kivéve arra, amerről jött
- Adott idő után elfelejti (vagy törölhető)

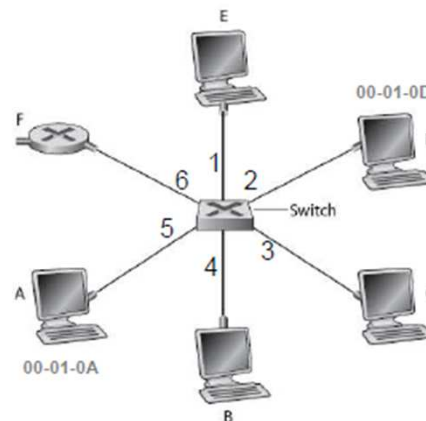
IP datagramot tartalmazó keret küldése
A-ból D-be

- A cél MAC címe már ismert A-ban
- A kapcsoló címtáblája üres

Lépések

1. Keret küldése A-ból
2. Keret érkezik az 5-ös porton
3. Címtábla frissítése A MAC címével
4. Keret szétküldése az 1,2,3,4 és 6 portokon (flooding)
5. Keret fogadása D-ben

MAC cím	Port
00-01-0A	5

D válaszol A-nak

- A kapcsoló címtáblájában csak A MAC címe szerepel

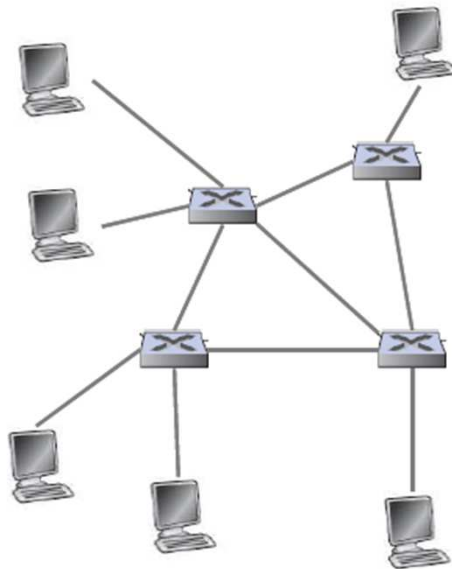
Lépések

1. Keret küldése D-ből
2. Keret érkezik a 2-es porton
3. Címtábla frissítése D MAC címével
4. Keret kiküldése az 5-ös porton (a kapcsoló előzőleg már megtanulta)
5. Keret fogadása A-ban

MAC cím	Port
00-01-0A	5
00-01-0D	2

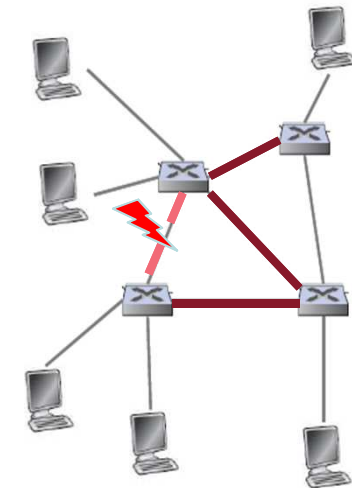
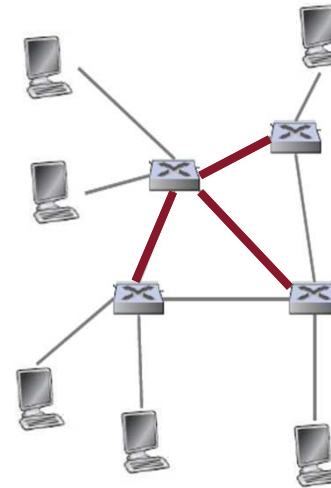
TÖBB SWITCHBŐL ÁLLÓ LAN, REDUNDÁNS TOPOLOGIA

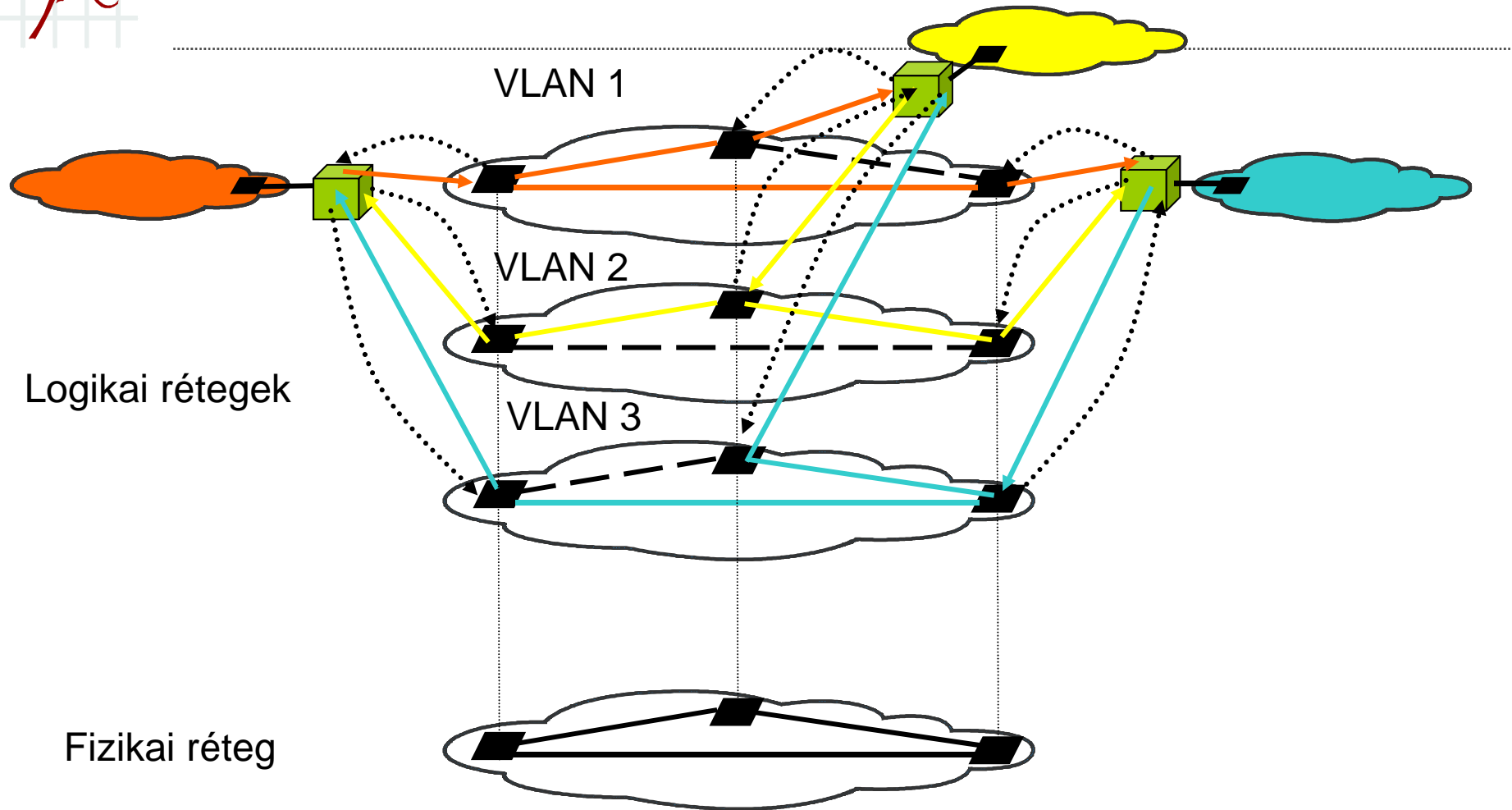
- Portok a switchben
 - Nagyszámú, de véges
- A LAN méretének növelése
 - Nagyobb switch – több port (egy határon túl nem skálázható)
 - Több switch kell
- Switch bemenetén nem csak egy hosztól jöhetnek keretek
 - A MAC táblában több cím is lehet ugyanahhoz a porthoz rendelve

- Portok a switchben
 - Nagyszámú, de véges
- A LAN méretének növelése
 - Nagyobb switch – több port (egy határon túl nem skálázható)
 - Több switch kell
- Switch bemenetén nem csak egy hosztól jöhetnek keretek
 - A MAC táblában több cím is lehet ugyanahhoz a porthoz rendelve
- Nagyobb LAN-okban sérülékenységet jelenthet, ha minden csak egyszeresen van összekötve
 - Fa szerkezetű gráf
 - Egy kábel hibája szétvághatja a hálózatot
- Redundancia
 - Többszörösen összekötött gráf
 - Hiba esetén is legyen alternatíva
- Hibamentes esetben
 - A szerkezetben lévő körök miatt továbbítási hurkok alakulhatnak ki (flooding -> broadcast storm)
 - A switch a tanulás során felesleges irányokban is kiküldhet kereteket, nem egyértelmű, hogy merről (melyik portra) érkezik egy adott forrás MAC című keret a switchhez

- A megoldás
 - Csak erre kiválasztott linkeken menjen forgalom
 - Feszítőfa képző protokoll – Spanning Tree Protocol (STP)
- Hiba esetén
 - Spanning Tree frissítése
 - Az eredetileg nem használt linkekkel egészítik ki a fát a leszakadt switch(ek) csatlakozásának helyreállításához
 - Továbbra is hurokmentes
- Új elem csatlakozása esetén változik a kép
 - Új switch
 - Switchek között új link
 - Spanning Tree frissítése
- Ha egy hoszt átkerül egy másik portra, akkor egy egyszerű broadcast keret kiküldésével a változás minden switchen azonnal érvényesíthető

Logikai rétegek

Fizikai réteg

Port alapú VLAN

Protokol alapú VLAN

MAC cím alapú VLAN

IP cím alapú VLAN

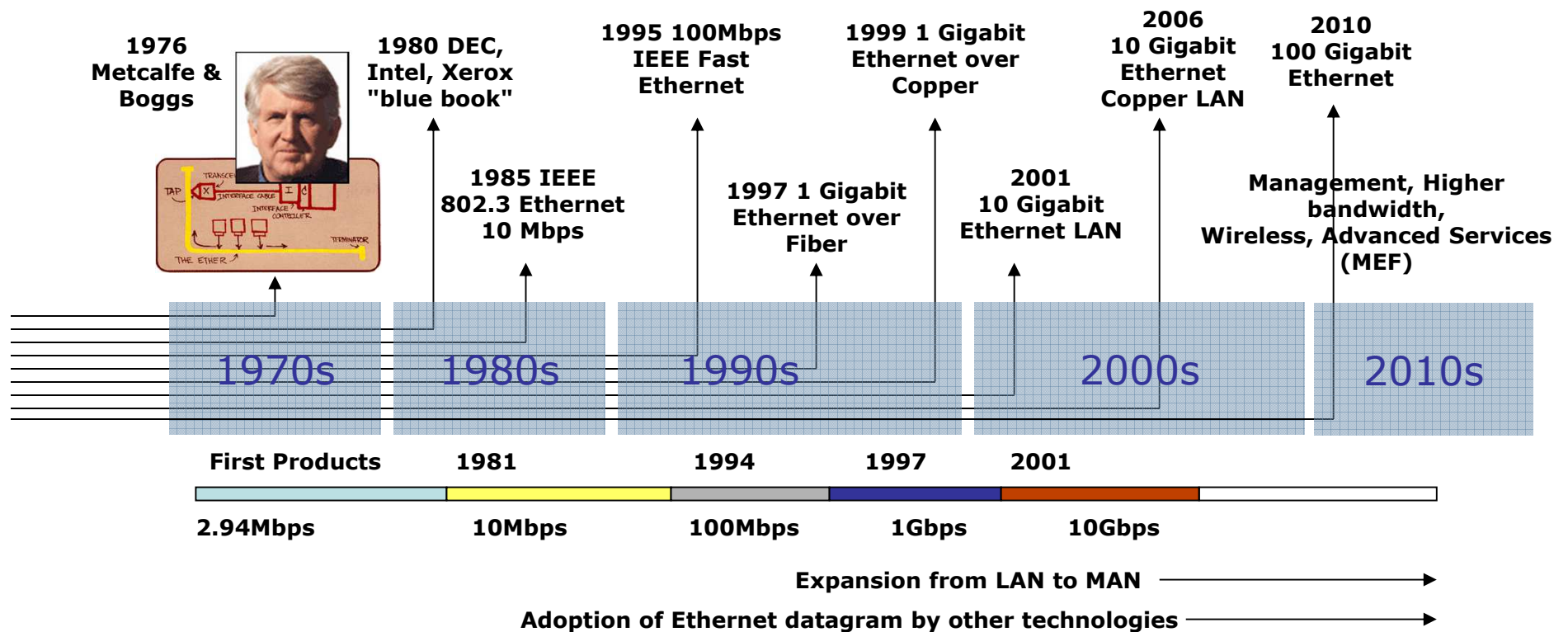
Azonos bánásmód (policy) alapú VLAN

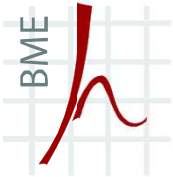
Aggregációs hálózat

- fokozatos technológia változások
 - optika: sötét szál -> CWDM
 - Ethernet (CE, PBB – PBT)
 - határa fokozatosan eltűnik, e2e IP/MPLS,
 - de 5G aggregáció (nagy állomássűrűség, mikrohullámú linkek vagy PON - vezetékes hozzáféréssel közös infrastruktúrán, de elkülönült rendszereken)
- Időszakonként meghatározó rövid távú tendenciák: a PNO hálózat adott fejlesztési szakaszához illeszkedő üzleti megfontolások
- meghatározó hosszú távú tendencia: a technológiai stack egyszerűsítése (komplexitás – interfészek, üzemeltetés, fenntartás)

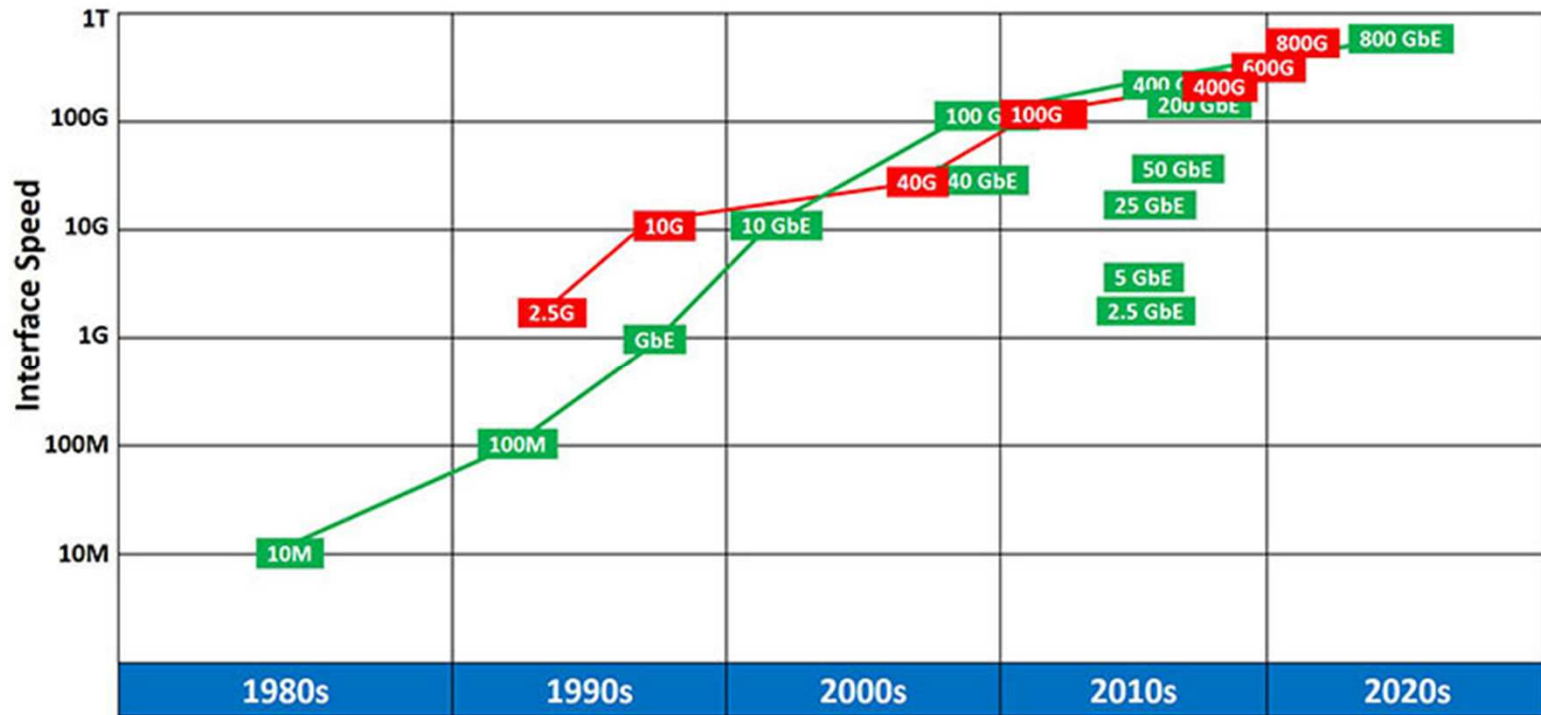
Ethernet protokoll

Metcalfe created Ethernet ... and he saw it was good!

ETHERNET SPEEDS

Ethernet Standard Defined

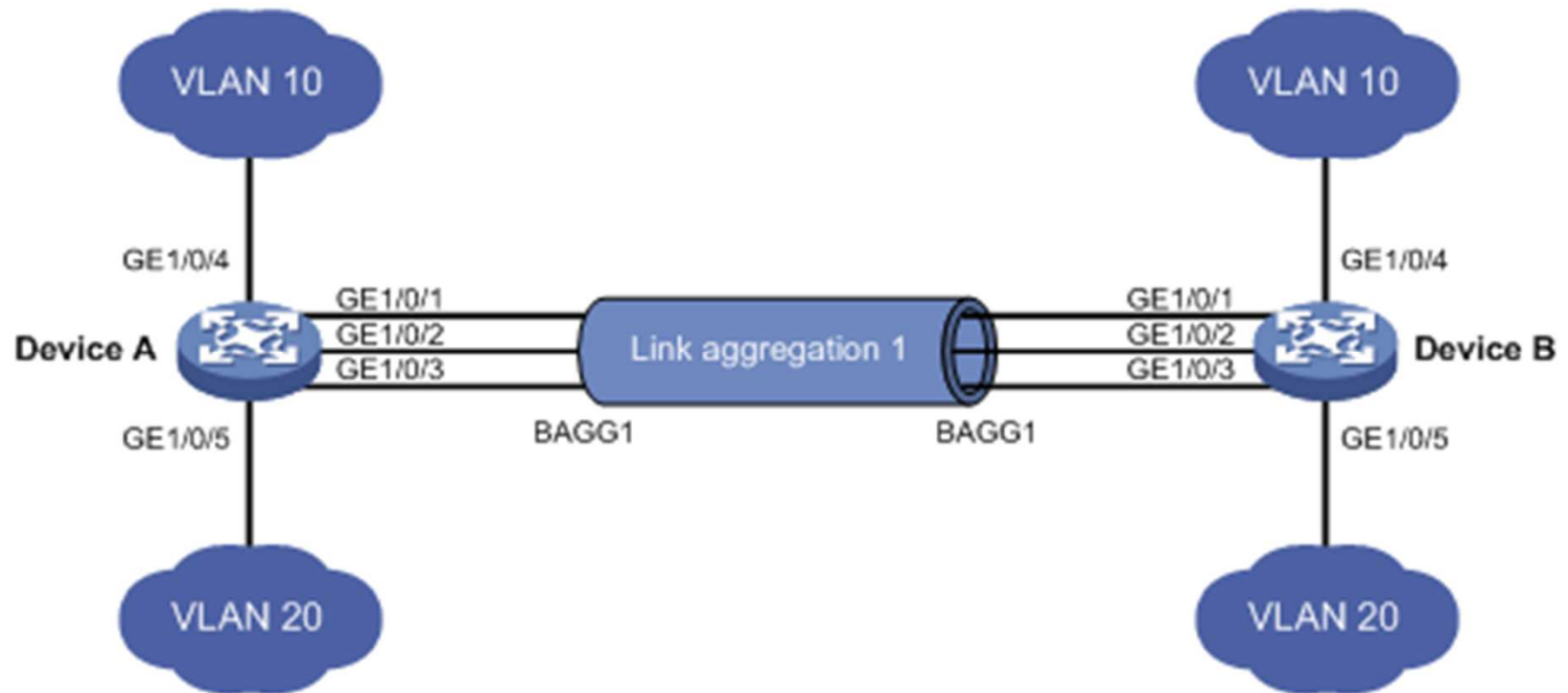
First Commercial WDM

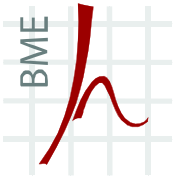
2020

ossible
e Speed

Ethernet Alliance

Ethernet link aggregation

Skálázási problémák és megoldások a gerinchálózati szegmensben

- IP
 - hatékony sáv szélesség felhasználás
 - azonos tartalom több hostnak: többszörözés a hálózatban - multicast (PIM)
 - Redundáns topológián a minimálutak húzóhatásának mérséklése (hal-probléma) – IP/MPLS TE tunnelek
 - hostok növekvő száma, IGP konvergencia sebesség problémái – hierarchikus jellegű szerkezet (OSPF areak, loop free alternate fast reroute), reguláris topológia
 - egyre nagyobb routing táblák, kiosztható címtartomány fogyatkozása
 - classfull routing -> classless routing, CIDR
 - IP/MPLS: az MPLS felhő szélén marking, a felhőben csak címke alapú forwarding
 - nagyobb méret és komplexitás, megnövekedett sebezhetőség, hálózatvédelem: IGP adaptáció lassú, IP/MPLS TE védelmi megoldások intenzív hibamenedzsment támogatással

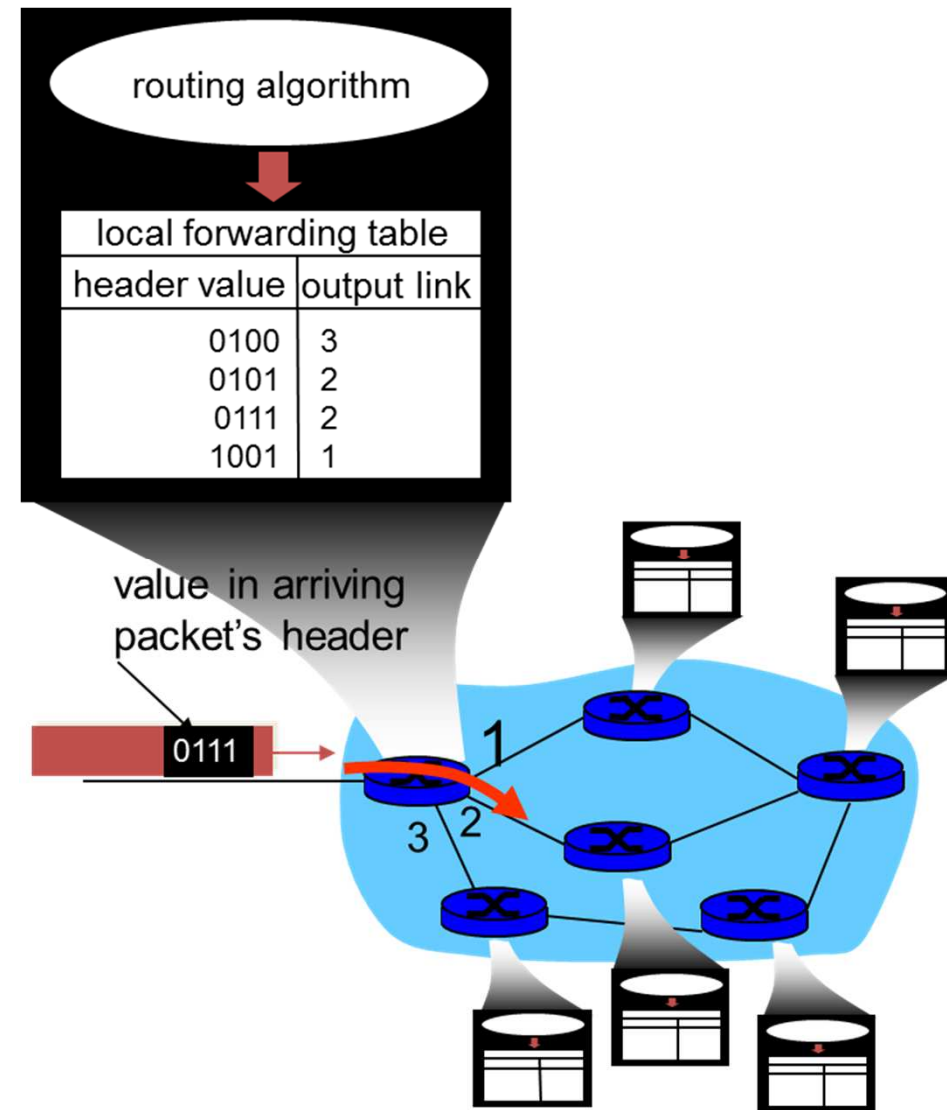
ÚTVONALVÁLASZTÁS ÉS TOVÁBBÍTÁS KAPCSOLATA

Útvonalválasztás (routing)

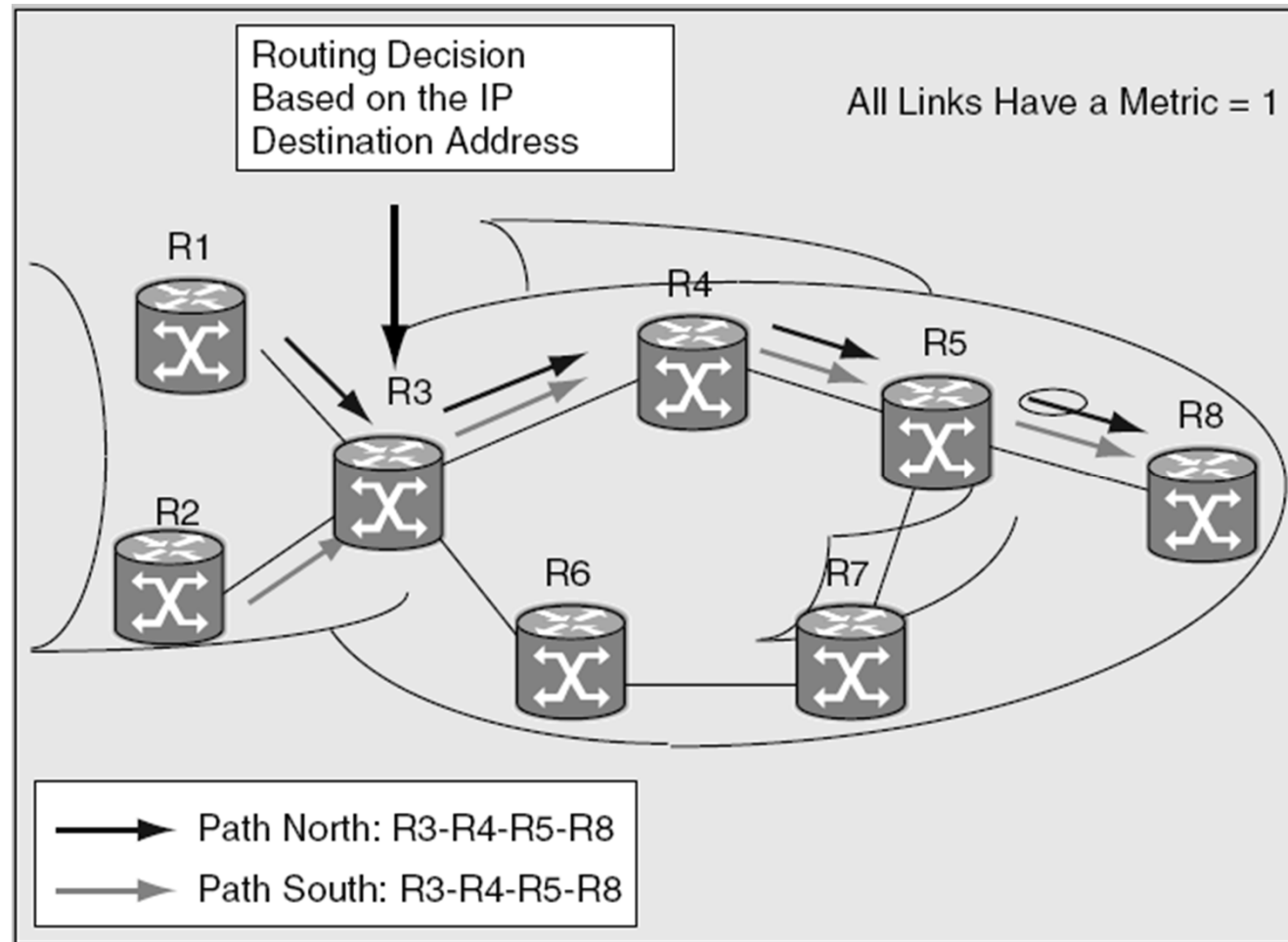
- a routing protokoll alapján a router
 - összegyűjti a különböző célcímek elérését meghatározó információkat
 - meghatározza a célcím preferált elérési útját
 - routing táblájába bejegyzi a célcím, kimenő interfész adatpárt

Datagram továbbítása (forwarding)

- a beérkező datagram célcíme alapján a router a megfelelő kimenő interfészre továbbítja a datagramot

A klasszikus „hal” probléma

IP/MPLS működés

